

Міністерство освіти і науки УКРАЇНИ
Одеський НАЦІОНАЛЬНИЙ економічний університет

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри ФМФР
Баранова В. Г.
“ ____ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності **072 фінанси, банківська справа та страхування**
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент
на тему:
«Управління залученими ресурсами фінансової установи»

Виконавець:
Студент фінансово-економічного
факультету

Келембет Іван Сергійович

/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент, приват-проф.

Арутюнян Світлана Сергіївна

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗАЛУЧЕНИМИ РЕСУРСАМИ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ.....	6
1.1 Сутність, значення та класифікація систем управління залученими ресурсами фінансової установи.....	6
1.2 Інструменти та показники ефективності управління залученими ресурсами фінансової установи.....	13
1.3 Організаційні засади механізмів державного регулювання системи управління залученими ресурсами фінансових установ.....	23
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ПАТ «ОТР БАНК».....	33
2.1 Діяльність ПАТ «ОТР БАНК» на ринку банківських послуг.....	33
2.2 Аналіз балансового звіту банку.....	38
2.3 Аналіз депозитного портфелю ПАТ «ОТР БАНК».....	44
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАЛУЧЕНИМИ РЕСУРСАМИ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ...55	55
3.1 Сучасні проблеми системи управління залученими ресурсами у фінансових установах України.....	55
3.2 Зарубіжний досвід щодо удосконалення системи управління залученими ресурсами у фінансових установах України.....	60
3.3 Удосконалення управління залученими депозитними ресурсами банківських установ.....	65
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	77
ДОДАТКИ.....	83

ВСТУП

Актуальність теми. Специфікою банківської установи як особливого виду комерційного підприємства полягає в тому, що головна частина його ресурсів формується не за рахунок власних, а за рахунок позикових коштів. Можливості банків у залученні коштів є обмеженими та лімітованими через регламентацію з боку центрального банку в будь-якій державі.

Залучені ресурси утворюють основну частину ресурсів банку, задля реалізації активних банківських операцій вони покривають в середньому до 90% усієї потреби в грошових коштах. Комерційний банк має можливості задля залучення коштів підприємств, організацій, установ, населення та інших комерційних банків у формі вкладів (депозитів) і відкриття їм відповідних рахунків.

Залучені банківські кошти являються диференційованими за своїм складом. Головними їх видами є кошти, що залучені банками в процесі роботи з клієнтурою (депозити), кошти, акумульовані шляхом емісії власних боргових зобов'язань (депозитні та ощадні сертифікати).

Міжнародна банківська практика свідчить про те, що система управління залученими ресурсами у банках та інших депозитних (кредитних) установах є одним з найбільш динамічних, прогресивних та істотно суттєвих елементів регулювання банківської діяльності протягом останнього десятиріччя. Причиною цього потужного розвитку національних систем управління і контролю залучених коштів є насамперед сама економічна природа та зміст діяльності банківських установ.

Операції з коштами фізичних осіб складають значну частину банківських операцій в Україні, саме тому тема дипломної роботи “Управління залученими ресурсами фінансової установи” є достатньо актуальною. Після подій світової фінансової кризи та під її впливом практично всі країни, включаючи Україну, шукають способи забезпечити та застрахувати себе від небажаних, непрогнозованих, а місцями і фатальних наслідків ослаблення банківських

систем через слабкі темпи економічного зростання, неплатоспроможності окремих банків і, як наслідок, панічних настроїв населення і масового відпливу депозитів. На сьогоднішній день серед основних постулатів своїх антикризових програм, задля зростання ефективності менеджменту залучених ресурсів, більшість країн ставить вимоги, щодо підвищення розміру гарантованих сум та фінансову підтримку систем страхування депозитів (ССД), що у висновку повинно повернути довіру до банківських системи та урядів. Актуальність цієї проблеми обумовлена наслідками теперішньої кризи, яка також називається кризою довіри.

Фінансова стійкість банківської системи України потребує стабільності для її функціонування, що у свою чергу залежить від серйозного підходу у питаннях залучення та оперативного використання грошових коштів населення та підприємств у сукупності з наявністю законодавчо закріпленого механізму оперативного покриття дефіциту коштів, як прогнозованого, так і такого, який виникає після настання страхових випадків.

Усе вище зазначене підкреслює велику роль та значення теми даної випускної роботи магістра, вибрана тема є досить актуальною для сьогоднішнього дня, для розвитку економічних процесів на Україні і має першорядну важливість для кожного комерційного банку, який бажає досягти успіху.

Метою випускної роботи є : розгляд та оцінка системи управління залученими ресурсами фінансових установ в сучасних умовах господарювання, у дослідженні проблем залучення і управління фінансовими ресурсами фінансової установи на прикладі ПАТ «ОТР БАНК».

Для досягнення мети випускної роботи, було поставлено такі **завдання**:

- розгляд основ організації управління залученими ресурсами фінансових установ;
- визначення особливостей залучення вкладів фізичних осіб;
- аналіз здійснення страхування вкладів фізичних осіб на ПАТ «ОТР БАНК»;

— аналіз впливу страхування вкладів фізичних осіб на розміри вкладів банку;

— пошук шляхів покращення управління залученими ресурсами фінансових установ;

Об’єктом дослідження в роботі є процес управління залученими ресурсами фінансових установ.

Предметом дослідження в роботі виступають теоретичні засади, методичні підходи та прикладні аспекти управління залученими фінансовими ресурсами банку.

Методи дослідження. В процесі дослідження використано методи: порівняння - при розкритті суті і значення фінансової стійкості; економіко-статистичний та аналітичного групування – для комплексної оцінки ПАТ «ОТР БАНК»; групування – для узагальнення системи показників, які характеризують фінансову стійкість фінансової установи; опису та аналогії, індукції та дедукції – для дослідження особливостей управління фінансовою стійкістю в ПАТ «ОТР БАНК», визначення недоліків та пошуку шляхів їх врегулювання. Для побудови таблиць, графіків, застосовувалися сучасні комп’ютерні технології та пакет прикладних програм Microsoft Word, Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти різних рівнів; офіційні документи та методичні матеріали Міністерства фінансів України та Державної фіскальної служби, а також Національного банку України; монографії та інша наукова література; статті у періодичних виданнях із питань управління фінансовою стійкістю; довідково-інформаційні видання; облікові та статистичні дані суб’єкта дослідження, фінансова звітність фінансової установи.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об’єднують дев’ять підрозділів, висновків, списку використаної літератури і додатків.

ВИСНОВКИ

Проведене в курсовій роботі дослідження дозволило сформулювати наступні висновки.

Значні кредитні ресурси є важливою складовою для здійснення успішної кредитної діяльності. Задля їх поповнення банки активно залучають кошти юридичних та фізичних осіб у формі добровільно зроблених ними вкладів. Кошти в готівковій або безготівковій формі, у валюті України або в іноземній валюті, що розміщені клієнтами на їхніх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору, називаються депозитами.

Кошти, отримані у формі депозитів, використовуються комерційними банками для активної реалізації своєї кредитної діяльності. Ця діяльність, як відомо, пов'язана з ризиком неповернення коштів, наданих банком у кредит. Тому за умови, що банк може не подолати ризику неповернення йому кредиту, цей ризик передається клієнтам банку – власникам депозитів. Перед ними постає загроза не отримати кошти, що були довірені банкові, через його загальну неплатоспроможність.

Нині система управління залученими фінансовими ресурсами є важливим атрибутом та елементом ринкових відносин, як товар, гроші, власність, кредит тощо. Правильно спланована система менеджменту є одним з найбільш економічних, раціональних та доступних механізмів захисту інтересів суспільства та економічної діяльності, що був створений світовою практикою. Правильний розподіл цих коштів асоціюється, насамперед, з отриманням банком прибутку та у певному сенсі компенсацією збитків у грошовій формі, а не з відшкодуванням товарно матеріальних цінностей.

Також, було досліджено погляди різних науковців на сутність термінології депозитної політики і ми дійшли висновку, що її необхідно розглядати у вузькому і широкому значенні.

Депозитні ресурси банку – це сукупність грошових коштів клієнтів банку, залучених на договірній основі на визначений термін або без зазначення такого терміну, які підлягають виплаті власникам з процентом або без нього, і які забезпечують банку необхідний обсяг коштів для здійснення активних операцій та виконання банком нормативних вимог згідно до законодавства.

Основними джерелами, що формують депозитні ресурси банку є кошти на поточних та строкових рахунках суб'єктів економічної діяльності та населення.

Однією з особливостей сучасної банківської практики є наявність великої різноманітності депозитів. Їх класифікація проводиться за різноманітними параметрами, серед яких найбільше значення для банку, з точки зору планування та проведення активних операцій, має класифікація за строком використання.

Депозитними є пасивні операції банків із залучення грошових коштів клієнтів у національній та іноземній валютах у формі вкладів (депозитів) шляхом їх зарахування на відповідні рахунки на певних умовах. При проведенні депозитних операцій банки можуть виступати як позичальниками коштів, так і кредиторами – власниками коштів.

В другому розділі нами було проведено аналіз депозитного портфеля ПАТ «ОТР БАНК», а саме його діяльність на ринку банківських послуг, аналіз динаміки та структури активів, пасивів, власного капіталу, а також аналіз депозитного портфелю ПАТ «ОТР БАНК».

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» – один з найбільших вітчизняних банків, визнаний лідер фінансового сектора України. У 2006 році стовідсотковим власником банку став ОTR Bank Plc., лідер угорського банківського ринку, чия ринкова частка в Угорщині становить 25%.

На українському ринку він представлений з 1998 року, має стійку репутацію соціально відповідальної, надійної і стабільної структури, що пропонує споживачам сервіси європейської якості.

Банк є юридичною особою у формі публічного акціонерного товариства відповідно до чинного законодавства України та має цей статус з дати його

реєстрації в Єдиному Державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Активно працюючи з фізичними та юридичними особами, «ОТР БАНК» постійно диверсифікує перелік банківських послуг і продуктів та отримує нові ринкові частки.

ПАТ «ОТР БАНК» – дванадцятий найбільший банк в Україні, що пропонує клієнтам сучасний банківський сервіс на рівні передових стандартів розвинутих європейських країн та їх банків.

Станом на 31 грудня 2018 року загальні активи ОТР БАНКУ склали 29.8 млрд гривень. Банк володіє мережею з більше 83 відділень та 1000 банкоматів. ОТР БАНК працює з близько 1 млн. роздрібних клієнтів.

Аналіз структури депозитів до запитання свідчить про те, що основну частку становлять залишки на поточних рахунках клієнтів — юридичних осіб. Їх питома вага у структурі депозитів до запитання в 2015р. становила 49 %, а в 2016 р. зросла до 56 %, тобто збільшилась на 7 процентних пунктів, але в 2017 знову дорівнювала 49 % або 9 600 000 тис.грн. Не дивлячись на це, можна сказати, що такий високий відсоток наявності коштів юридичних осіб, пов'язаний з активним залученням нових клієнтів до банку, що є свідченням значної роботи банківських менеджерів та правильно продуманої маркетингової стратегії.

В третьому розділі нами було виділено основні напрями щодо підвищення ефективності управління залучених банком заощаджень населення, ними є:

а) розвиток депозитних операцій з населенням на основі упровадження нової техніки і технології банківського обслуговування фізичних осіб;

б) забезпечення високої стійкості залучених банком коштів; активне використання процентної політики як методу стимулювання розміщення коштів на різні види депозитів;

в) розширення обсягу термінових депозитів шляхом використання коштів спеціального призначення, які знаходяться на рахунках підприємств;

г) розширення практики залучення коштів клієнтів на ощадні вклади, тому що вони є найбільш стійкою частиною мобілізованих банком ресурсів.

Таким чином, система управління банківською діяльністю повинна мати на меті застосування ефективного ризик-менеджменту з метою усунення та запобігання негативних факторів впливу на результати своєї діяльності, здійснювати постійний контроль над усіма видами діяльності, а також забезпечувати фінансову стійкість і ліквідність.

Особливо важливу роль у роботі банку відіграє прибутковість, оскільки досягнення задовільного рівня прибутку дає змогу нарощувати капітал, формує основу життєдіяльності та зростання банківських активів, що є необхідною умовою для розвитку банківського сектору в країні та економіці в цілому.

Державне регулювання депозитної діяльності полягає, насамперед, у забезпеченні необхідних умов економічного розвитку держави та сприятливих макроекономічних передумов, адже від рівня доходів громадян залежать потенційні можливості їх заощаджень та інтерес до подальшого їх використання та інвестування. Очікування від майбутніх структурних змін в усіх сферах суспільного життя в рамках євроінтеграційного курсу України формують підстави для оптимістичних прогнозів, оскільки рівень довіри до нашої держави з боку світової спільноти та міжнародних фінансово-кредитних організацій, від яких надходить значний обсяг фінансування та допомоги, є досить високим.

Тому державі потрібно раціонально використати наданий їй кредит довіри як від населення, так від країн, що активно допомагають Україні подолати кумулятивну кризу, і максимально використати усі можливості задля успішного реформування нашої держави та підвищення добробуту її громадян. Це, у свою чергу, забезпечить відновлення довіри населення до банківської системи та створить передумови для успішної реалізації депозитної політики, ефективного перерозподілу фінансових ресурсів.

Підводячи підсумок, можна сказати, що виконуючи визначені завдання, ми досягли поставленої мети.

Для утримання високого рейтингу банк повинен пропонувати своїм клієнтам максимально зручні умови розміщення та збереження вкладів, гнучкі відсоткові ставки, індивідуальний підхід та високу якість обслуговування. Надання якісних банківських послуг, розуміння та поважне ставлення до клієнтів, націленість на взаємовигідне довгострокове партнерство є головними пріоритетами роботи банку в процесі залучення заощаджень населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Абралава, Н.А., Депозитный потенциал коммерческого банка [Текст] / Н.А. Абралава // Вісник Української академії банківської справи. – 2004. – № 2. – С. 62 – 66.
- 2) Авдошина З. А. Антикризисное управление: сущность, диагностика, методики [Електронний ресурс] / З.А.Авдошина // Режим доступу: http://www.cfin.ru/management/antirecessionary_managment.shtml
- 3) Азаренкова Г.М., Дікань Л.В., Новосельцева Т.О. Сучасні комерційні банки: персонал, розвиток, організація: Монографія. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2003 – 131 с.
- 4) Алілуйко, М. С. Особливості формування залучених ресурсів банками України в сучасних умовах [Текст] / М. С. Алілуйко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 10. – С. 60-65
- 5) Арістова А.М., Шульга Н.П. Фінансовий менеджмент у банку. Опорний конспект лекцій – К: КНТЕУ, 2007. – 123 с.
- 6) Бартош О. М. Депозитна політика банку та основні етапи її формування / О. М. Бартош // Вісник університету банківської справи національного банку України. – 2008. – № 3. – С. 97–101.
- 7) Бицька Н. Кошти населення у формуванні ресурсної бази банків // Вісник Національного банку України. - 2004. - №12. - С.26.
- 8) Борисенко І.І. Науково-методичне забезпечення управління фінансовими ресурсами банку / І. І. Борисенко // Економіка розвитку. – 2009. – № 4 (52). – С. 17–20.
- 9)Васильченко З.М. Кошти населення у формуванні фінансових ресурсів банків // Фінанси України (укр.). – 2002. – №4. – С.94–104
- 10) Вожжов А.П. Формування ресурсів комерційних банків // Фінанси України. - 2003. - №1. - С. 116- 129.
- 11)Вожжов А. П. Процеси трансформації банківських ресурсів: монографія / А. П. Вожжов. – Севастополь : Вид-во СевНТУ, 2006.–339 с

12) Волосович, С. Особливості й тенденції розвитку національної системи страхування банківських вкладів в умовах євроінтеграції [Текст] / С. Волосович, В. Тринчук // Вісник НБУ. – 2007. – № 8. – С. 28–34.

13) Волохата В. Є. Роль депозитної політики в управлінні ресурсами банку / В. Є. Волохата // Вісник НТУ «ХПІ». – 2012. – № 58. – С. 38 – 46

14) Гладких Д. Структура банківських кредитів і залучених коштів як дзеркало економічного здоров'я держави // Вісник НБУ.-2005.-№11.-С.26-31.

15) Гольченко І. Ощадні (депозитні) сертифікати: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні // Цінні папери України (укр.). – 2003. – №13. – С.18–21

16) Дзюблюк О. Розвиток банківського сектору в умовах деформації світового фінансового простору [Текст] / О. Дзюблюк // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 10. – С. 76-83

17) Землячов С.В. Ресурсна база комерційних банків та особливості її формування в Україні: Автореф. дне. канд. екон. наук: спец. 08.00.08. — «Гроші, фінанси і кредит». — К., 2008.

18) Карчева Г. Особливості функціонування банківської системи України в умовах фінансово-економічної кризи / Г. Карчева // Вісник НБУ. – 2009. – № 11. – С. 10 – 16.

19) Коваленко В. В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи : монографія / В.В.Коваленко, О.В.Крухмаль. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 198 с.

20) Кожель Н. «Основні тенденції змін у структурі вкладів на українському депозитному ринку як свідчення зміцнення довіри до банків». // Вісник НБУ. – 2004. – №11.-с. 43–45.

21) Коцовська, Р. Р. Банківські операції [Текст] : навч. посіб. / Р. Р. Коцовська, О. П. Павлишин, Л. М. Хміль. – К. : Знання, 2010. – 390 с.

22) Кравченко О. М. Мотиваційні механізми залучення банками коштів населення / О. М. Кравченко // Статистика України. – 2010. – № 1. – С. 108-115.

23) Куанова Г. Теоретичні основи розвитку депозитного ринку. // Журнал Євразійське співтовариство: суспільство, політика, культура № 3. 2001р

24) Кузнєцова С. А. Банківська система : навч. посібник / С. А. Кузнєцова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 397 с.

25) Лобанова А. Л. Ресурсна політика комерційних банків України / А. Л. Лобанова // Фінанси України. – 2005. – № 1. – С. 88–95.

26) Лугінін, Олег Євгенович. Статистика національної економіки та світового господарства: Навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів/ О.Є. Лугінін, С.В. Фомішин. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 503 с.

27) Матлага Л. О. Еволюція регулювання фінансового сектору: від Базель II до Базель III / Л. О. Матлага // Економічний аналіз: збірник наукових праць Тернопільського національного економічного університету. – 2013. – № 12. – С. 74-78.

28) Мізюк Б. М. Стратегічне управління : [підручник] / Б. М. Мізюк . – [2-ге вид., переробл. і доповн.]. – Львів : Магнолія плюс, 2006. – 392 с.

29) Місяць Н. О. Валютне регулювання поточних торговельних операцій в Україні / Н. О. Місяць // Сталий розвиток економіки. – 2010. – № 3. – С. 73–78.

30) Мочерний С. В. Банківська система України: навч. посібн. / С. В. Мочерний, Л. С. Тришак. – Львів, 2004. – 300 с.

31) Огієнко В. Страхування вкладів як інструмент зміцнення банківської системи України / В. Огієнко // Регіональна економіка. – № 1. – 2002. – С. 241–248.

32) Одінцева Т.М. Заощадження населення як важливе джерело формування фінансових ресурсів економіки [Текст] / Одінцева Т.М., Тривайло А.Ю., Чмерук Г.Г. // Вісник Університету банківської справи Національного банку України – 2012. - №2(14) – С. 3-6

33) Олексенко М.В. Депозитна політика банків на сучасному етапі / М.В. Олексенко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу . – 2011. – № 4(16). – С. 166-169.

34) Основні показники, що характеризують депозитний ринок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.prostobank.ua>.

35) Офіційні рейтинги банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://banker.ua/officialrating/>

36) Офіційний сайт Національного Банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.

37) Офіційний сайт Міністерства фінансів України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet>.

38) Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисц.-К.: КНЕУ, 2003.-347 с.

39) ПАТ «ОТР БАНК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.otpbank.com.ua>

40) Пашнева В. А. Правова природа страхування банківських вкладів // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». – 2011. – Том 24 (63). – № 2. – С. 110-114.

41) Пшик Б.І. Банківська діяльність в Україні: проблеми, перспективи розвитку, напрями вдосконалення: наук. доп. / Національний банк України; Університет банківської справи / Борис Іванович Пшик (ред.). — К. :УБС НБУ, 2009. — 120с.

42) Рудан В. Особливості формування депозитної бази вітчизняних банків та її вплив на ліквідність банківської системи / В. Рудан // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2011. – № 16. – С. 218–228.

43) Суржинський М. Поняття і сутність банківського регулювання та банківського нагляду в Україні // Юридичний журнал.- 2004.- № 8.- С.83-93.

44) Тищенко О.І. Аналіз депозитів фізичних осіб у банках України / О.І. Тищенко // зб. наук. праць. «Економічна думка», 2013. – Том 14. – № 2. – С. 36-42.

45) Ткачук В.О. Маркетинг у банку: Навчальний посібник - Тернопіль: “Синтез-Поліграф”, 2006.- 225 с.

46) Товстиженко О.В. Роль заощаджень у формуванні фінансових ресурсів [Текст] / Товстиженко О.В., Міхєєнко Т.В. // Науковий вісник ЧДІЕУ – 2011. - №3(11) – С.210-215

47) Торяник Ж. І. Роль іноземного капіталу у забезпеченні достатності ресурсного потенціалу банків / Ж. І. Торяник // Актуальні проблеми економіки. – 2008. - № 3(81). – С. 182 – 188.

48) Уманець, Т. В. Економічна статистика: Навчальний посібник/ Т.В. Уманець. - К.: Знання, 2006. - 429 с. - (Вища освіта ХХІ століття)

49) Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. / О. С. Філімоненков – К.: Кондор, 2005. – 400 с.

50) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/>.

51) Хараман В. С. Ефективність використання залучених ресурсів банків і механізму управління ними [Текст] / В. С. Хараман // Торгівля і ринок України : темат. зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2006. – Вип. 22. – С. 147-152.

52) Чернишова А.В. Проблеми здійснення та шляхи вдосконалення депозитних операцій банків України [Електронний ресурс] / А.В.Чернишова. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_9/u1109ch2.pdf

53) Швець Н. Р. Аналіз та оцінка ресурсів банку : моногр. / Н. Р. Швець ; Чернівецьк. нац. ун-т. – Чернівці : Рута. – 2006. – 168 с.

54) Шевченко Р. І. Банківські операції : Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Київський національний економічний ун-т - К. : КНЕУ, 2003. – 276с.

55) Шелудько, В. М. Фінансовий менеджмент: Підручник/ В.М. Шелудько. - К.: Знання, 2006. - 439 с. - (Вища освіта ХХІ століття)

56) Шершньова З. Є. Стратегічне управління : [підручник] / З. Є. Шершньова. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

57) Шиян, Дмитро Вікторович. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / Д.В. Шиян, Н.І. Строченко. - К.: А.С.К., 2005. - 240 с. - (Університетська б-ка)

58) Шкляр, А. І. Банківський нагляд: недогляд обертається збитками / А. І. Шкляр // Урядовий кур'єр. – 14.08.2015.

59) Шулевська О. Ресурсні аспекти банківської кризи 2008-2009 років в Україні / О. Шулевська // Вісник НБУ. – 2011. – №2. – С. 16-19.

60) Шулевська О. Чинники, що визначають формування ресурсної бази банків / О. Шулевська // Фінанси, облік і аудит. – 2009. – №13. – С. 202-210.